

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 10/4772

Vår ref.:

Bodø, 14.11.2012

”En kunnskapsbasert kulturpolitikk” - Høringsuttalelse fra Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS) takker for muligheten til å komme med uttalelse til rapporten ”En kunnskapsbasert kulturpolitikk” fra Kulturdepartementets eksterne forsknings- og utviklingsutvalg ledet av Jan Grund.

KKS har sitt mandat fra Kunnskapsdepartementet og vår oppgave er å bidra til at den nasjonale utdanningspolitikken blir iverksatt og gjennomført på vårt område og bidra til økt kvalitet i kunst- og kulturfagene i barnehagen og grunnopplæringen. Vi er et nasjonalt ressurscenter og skal gjennom vårt arbeid bidra til engasjement for fagene og økt interesse for opplæring innen kunst – og kulturfag.

Nettopp her ser vi at vi har et viktig innspill til utvalgets rapport. Gjennom økt kvalitet og interesse for kunst- og kulturfagene i skolen vil man kunne øke potensialet for framtidige forskere innen kulturfeltet. Dette bør man se nærmere på i en kulturellt relatert forskning.

KKS hilser initiativet fra Kulturdepartementet og utvalgets rapport velkommen. Vi vil nedenfor kommentere deler av rapporten og komme med innspill på de etterspurte problemstillingene Kunnskapsbehov og Organisering. Vi har i hovedsak forholdt oss til rapportens områder Kultur og Sivilsamfunn og frivillig sektor.

Kunnskapsbehov

KKS slutter seg til rapportens konklusjon om at kunnskapsproduksjonen i sektoren må trappes opp. Forsker Anne Bamford gjennomførte på oppdrag av KKS en kartlegging av kunst- og kulturoplæring i Norge, ”Arts and Cultural Education in Norway 2010/2011. Bamford påpeker blant annet en

fragmentert sektor og manglende tallmateriale. Norge har ikke et innarbeidet system for innhenting av statistikk og grunnlagsmateriale på dette feltet, noe også utvalget påpeker i kap. 3.3. Det er behov for mer helhetlig forskning.

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen vil anbefale en sterkere kobling mellom kultursektor og utdanningssektor, gjerne på departementsnivå. Vi følger med spenning det forskningsarbeidet som gjøres på utdanningssektor som PRAKUT og UTDANNING 2020. Signaler fra Kunnskapsdepartementet om en ny strategiplan for utdanningsforskning hilses velkommen. Her kunne man tenke seg flere forskningsprosjekter i skjæringspunktet mellom kultur- og utdanningssektor. Men det nye vedtaket om "kulturskoletimen" blir det en direkte kobling mellom kultur og skole. Dette trengs det forskning på, jfr også utvalgets forslag i kap 2.1.2 om frivillig sektor som læringsarena. En måte å øke det kollektive kunnskapsnivået på er gjennom forskning og dokumentasjon og koblinger på tvers av ulike forskningsområder, jfr Anne Bamford.

På nasjonalt plan er det nettopp inngått et samarbeid mellom ulike aktører som Den kulturelle skolesekken (DKS), kulturskolen (NKR), Ungdommens kulturmonstring (UKM) og Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (KKS). Dette kan også være et samarbeid som kunne være gjenstand for forskning.

På samme måte som utdanningspolitikken har fokus på en skole for ALLE elever er det en kulturpolitisk oppgave å legge til rette for at alle kan oppleve et mangfold av kulturtilbud og kunstneriske uttrykk. Det er et ambisiøst mål og krever stor innsats. Bamfords rapport viser klart at *gutter, brukergrupper med spesielle behov og flerkulturelle grupper* er i mindretall når det gjelder både tilbud og etterspørsel på kulturfeltet. Her trengs det mer forskning for å belyse årsaker og virkning, samt iverksette tiltak. En større satsing innen talentutvikling er etterspurt av flere innen både kultur og utdanningssektor.

Dersom målsettingen om at "Norge skal være en ledende kulturnasjon som legger vekt på kultur i alle deler av samfunnslivet" (s.13), må dette bety noe for vektlegging av kunst- og kulturfag i lærerutdanning, grunnopplæring, videregående opplæring og barnehagesektor. Et forskningsoppdrag kunne være å se på sammenhengen mellom skoler med gode resultater på nasjonale prøver og elevundersøkelsen og satsingen de samme skolene har på estetiske fag. Er det grunn til å tro at god opplæring i kunst- og kulturfag har en positiv innvirkning på elevers resultater i andre fag? Har det betydning for elevers fagvalg i videregående opplæring og kan man se en sammenheng med de fagvalg elever gjør for videre studier og valg av yrke?

Her er det også interessant å se på kunst- og kulturfags plass i lærerutdanningen; struktur, tilbud og rekruttering. KKS er bekymra for kvaliteten i kunst- og kulturoplæringen og ser her et klart behov for forskning. Det må stilles minimumskrav til kompetanse for faglærere i kunst- og kulturfagene og gi disse fagene en statusheving og egenverdi. Økt forskning på kvalitet i kunst- og kulturoplæringen trengs. Det er også behov for mer forskning på kunst- og kulturfags innvirkning på elevenes motivasjon og lærelyst i de andre fagene. Kunnskap om DKS, kulturskole, museer, bibliotek, kulturinstitusjoner med mer må sterkere inn i lærerutdanningen. Noen skoler gjør forsøk med bruk av profesjonelle kunstnere inn i skolen over tid gjennom ordningen Teaching Artist via Seanse. Her kunne det være interessant med mer forskning på å se på samspillet og møtet mellom ulike profesjoner som kunstner og pedagog; utfordringer og effekt for profesjonene og for elevene.

Karriereveiledning og rådgivingstjenesten er et område det bør sees på f.eks i forbindelse med temaet kultur og næring. Økt kompetanse for å veilede til rett valg i videregående opplæring og hvilke yrker valgene kan lede til er etterspurt av flere aktører innen kultursektoren. Kunst- og kulturfagene har stor betydning for utvikling av det skapende og kreative menneske. Disse trenger vi i kultursektoren, næringsliv og flere sektorer framover.

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen har inngått en samarbeidsavtale med Universitetet i Nordland, Nordland fylkeskommune og Bodø kommune om et pilotprosjekt. Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken er sentrale aktører i dette samarbeidet og man ser også på sammenheng og samarbeid mellom frivillig og det offentlig sektor. Målet er å øke kvaliteten på kunst- og kulturfagene i opplæringa og utvikle en mulig modell for samarbeid med nasjonal overføringsverdi. Dette prosjektet skal følgeforskes av Universitetet i Nordland, men kan også være gjenstand for annen type forskning.

Organisering

KKS støtter forslaget om etablering av et nytt forskningssenter for kultursektorforskning og nettstedet kulturforsk.no. Det vil være et viktig skritt på veien for en større satsing på dette feltet og vi ser klart nytten av et samarbeid med dette senteret. KKS oppfordrer til å se en sammenheng med den pågående utdanningsforskningen og koble Utdanningsdepartementet inn som samarbeidspart i etableringen. Bamford etterlyser i sin rapport en helhetlig plan for kunst- og kulturfagene i opplæringen og styrke samarbeidet mellom de frivillige kulturmiljøene, kulturskolene og kunst og kultur i opplæringen i barnehage og skole. Vi støtter et tverrfaglig perspektiv og brobygging også på departementsnivå.

Kirsti Saxi
senterleder

Merete Hassel
rådgiver

Kopi: Utdanningsdirektoratet